

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Røros kommune

Arkivsak: 24/10
Møtedato/tid: 23.01.2024 kl. 14:00
Møtested: Storstuggu, møterom Bergmesteren

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Torill Bakken på telefon 90815168, eller e-post: torill.bakken@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 14.01.2024

Rob Veldhuis (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torill Bakken
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/24	Prosjektplan forvaltningsrevisjon Plan og Byggesak
02/24	Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
03/24	Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
04/24	Kontrollutvalgets årsrapport 2023
05/24	Rammebetingelser i grunnskolen - orientering fra administrasjonen
06/24	Innspill til kontrollarbeidet
07/24	Referatsaker
08/24	Godkjenning av dagens protokoll

Prosjektplan forvaltningsrevisjon Plan og Byggesak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

01/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/515 - 3

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner den fremlagte prosjektplanen av forvaltningsprosjektet «Plan og byggesak».

Vedlegg:

- Prosjektplan Plan og byggesak

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget fattet i møte 12.12.23 følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon på område Plan og byggesak.
2. Revisor bes om å utarbeide prosjektplan til neste møte , og det bes om at prosjektplanen er sekretariatet i hende innen den 10.01.24.

Sekretariatet mottok planen 08.01.24.

For at den endelige rapporten skal være i samsvar med utvalgets forventninger, har revisjonen oversendt et forslag til en prosjektplan som beskriver rammer og innhold for hvordan forvaltningsrevisjonen gjennomføres. Kontrollutvalget inviteres nå til å gjøre en vurdering av om fremlagte prosjektplan svarer til kontrollutvalgets forventning.

Prosjektet legger opp til oppstart februar 2024 og med en ferdigstillelse innen juni 2024. Oppdragsansvarlig revisor er Marie Husøy Sæther i tillegg til en prosjektmedarbeider og to forvaltningsrevisorer som danner styringsgruppen for prosjektet.

I den vedlagte prosjektplanen er det beskrevet avgrensinger, spørsmål som skal besvares, metode for innsamling av data og kilder til kriterier.

Rapporten skal være ferdig i juni 2024.

Til sist er det en uavhengighetserklæring for oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor som tilfredsstillende anbefalingene om uavhengighet.

Problemstillinger:

Revisor har utarbeidet følgende problemstillinger:

1. Har kommunen system som sikrer tilfredsstillende byggesaksbehandling i henhold til lover og regelverk?
2. Er kommunens dispensasjonspraksis i tråd med regelverket?
3. Er kommunens tilsynspraksis og ulovlighetsoppfølging i tråd med regelverket?

Avgrensning:

Revisor har valgt å avgrense prosjektet til perioden 2022-2023, etter ny arealplan.

Konklusjon:

Det er opp til kontrollutvalget å vurdere om prosjektplanen er dekkende for utvalgets forventninger, og planen legges fram for utvalget for gjennomgang og diskusjon.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og er til stede under behandlingen for å gi utvalget utfyllende informasjon om prosjektet, og svare på spørsmål fra utvalget.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å godkjenne forslaget til prosjektplan med eventuelle endringer som foreslås i møtet.

Plan og byggesak

Røros kommune

Prosjektplan forvaltningsrevisjon

FR1277

2024

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke regeletterlevelse i behandling av byggesaker i Røros kommune, samt hvordan kommunen praktiserer ulovlighetsoppfølging og tilsyn på området.

PROBLEMSTILLINGER

1. Har kommunen system som sikrer tilfredsstillende byggesaksbehandling i henhold til lover og regelverk?
2. Er kommunens dispensasjonspraksis i tråd med regelverket?
3. Er kommunens tilsynspraksis og ulovlighetsoppfølging i tråd med regelverket?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 320

Rapport til sekretær: Juni 2024

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Marie Husøy Sæther

marie.saether@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 901 74 229

2 MANDAT

I dette kapittelet redegjøres det for bestillingen.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Røros kommune vedtok den 12.12.2023, sak 36/23, å bestille en forvaltningsrevisjon med tema *Plan og byggesak*. Tema for bestillingen er del av plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2024. Tema ble ikke spesifisert nærmere i bestillingsbrevet.

Forvaltningsrevisor fra Revisjon Midt-Norge SA var til stede i bestillingsmøtet og noterte seg at kontrollutvalget ønsket å undersøke regeletterlevelse i saksbehandling, samt kommunens arbeid med tilsyn og ulovlighetsoppfølging.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Byggesaksprosessen er kommunens vurdering av om et byggeprosjekt er i overensstemmelse med kommunale planer og lovgivingens krav, både når det gjelder prosess og krav til for eksempel plassering og utnyttelse. Byggesaken skal være rask og effektiv, og samtidig sikre at bygget tilføres nødvendig kvalitet gjennom at samfunnets krav blir ivaretatt.¹

Gjeldende frister for kommunens saksbehandling av byggesaker er nedfelt i plan- og bygningsloven § 21-7. For saker som er i samsvar med loven, planverket og saksbehandlingsreglene i loven, gjelder frist om inntil tre ukers saksbehandlingstid. For søknader som ikke er i samsvar med loven, planverket og saksbehandlingsreglene i loven, eller som krever dispensasjon, gjelder frist om inntil tolv ukers saksbehandlingstid.

Dispensasjon er tilfeller hvor bestemmelser i loven eller gjeldende planverk fravikes. Reglene som gjelder ved dispensasjon, er nærmere beskrevet i plan- og bygningsloven kapittel 19. Før vedtak treffes, skal naboer varsles, og regionale og statlige myndigheter som berøres av saken skal få mulighet til å uttale seg. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, blir vesentlig tilsidesatt. Fordelene ved å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler. Dispensasjon krever grunngitt søknad. Myndigheten til å gi dispensasjon tilligger kommunen.

Kommunens plikt til å føre tilsyn i byggesaker er nedfelt i plan- og bygningsloven kapittel 25. Videre, er det i byggesaksforskriften kapittel 15 stilt krav om at kommunen skal ha en strategi for tilsyn.

¹ [Byggesak - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

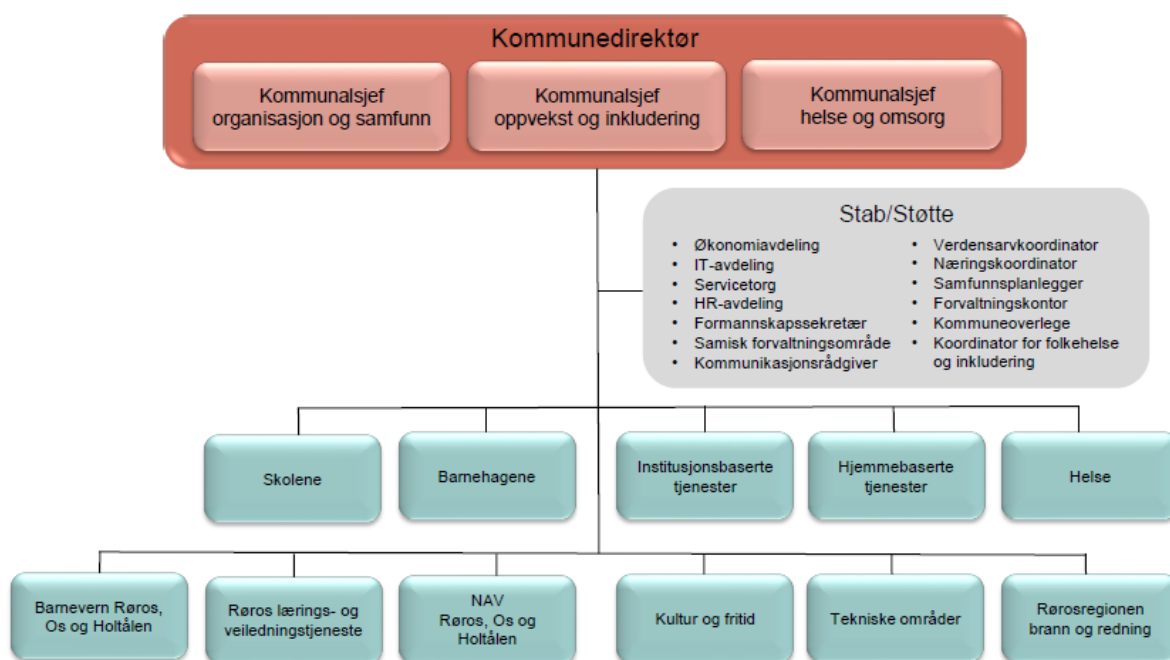
Plan- og bygningsloven kapittel 32 beskriver kommunens plikt til å forfølge ulovligheter. Med ulovligheter menes overtredelser av bestemmelser gitt i eller i samsvar med plan- og bygningsloven. Eksempel på dette er dersom det ikke er søkt om nødvendig tillatelse før tiltak iverksettes, eller at tiltak ikke samsvarer med vedtaket som er fattet. Er overtredelsen av mindre betydning, kan kommunen avstå fra å forfølge ulovligheten.

I de overnevnte kapitlene er det videre gitt føringer for hvordan kommunen skal håndheve sin plikt til tilsyn- og ulovlighetsoppfølging.

2.3 Kommunens organisering

Røros kommune er administrativt organisert med to beslutningsnivå: Kommunedirektørens nivå og virksomhetsnivå. Kommunedirektørens nivå består av kommunalsjefer og kommunedirektørens stab.

Figur 1. Organisering Røros kommune fra 1. september 2023

Kilde: [Om organisasjonen Rossen tjelte / Røros kommune - Røros kommune \(roros.kommune.no\)](https://roros.kommune.no)

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapitlet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

3.1 Problemstillinger

1. Har kommunen system som sikrer tilfredsstillende byggesaksbehandling i henhold til lover og regelverk?
2. Er kommunens dispensasjonspraksis i tråd med regelverket?
3. Er kommunens tilsynspraksis og ulovlighetsoppfølging i tråd med regelverket?

3.2 Avgrensning

Nyeste versjon av kommunens arealplan er vedtatt i kommunestyret i mai 2021². Prosjektet avgrenses til perioden 2022-2023, etter ny arealplan.

3.3 Aktuelle kilder til kriterier

- Plan- og bygningsloven
- Byggesaksforskriften
- Veiledere, rundskriv, tolkningsuttalelser eller andre hjelpedokumenter til regelverket
- Interne rutiner og prosedyrer for saksbehandling av byggesaker

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisjonen vil foreta vurderinger basert på informasjon hentet fra ulike kilder.

Vi vil foreta intervju med kommunens ansatte som har ansvar og oppgaver innen byggesaksbehandling, og som har kjennskap til hvordan rutinene fungerer i praksis.

Revisjonen vil innhente og gjennomgå skriftlig dokumentasjon fra kommunen, eksempelvis rutiner og prosedyrer relevant for byggesaksbehandling. Slike rutiner og prosedyrer vil kunne si noe om hvilke føringer som er lagt for saksbehandlingen, men også være selvstendige kilder til revisjonskriterier. Videre, vil vi foreta en gjennomgang av et utvalg vedtak i byggesaker som er ferdigbehandlet. Utvalget vil gjøres fra perioden 2022-2023, dvs. blant saker som er behandlet etter siste versjon av kommunens arealplan.

Det kan i tillegg være aktuelt å benytte seg av andre metoder for innsamling av data.

² Sak 36/21 den 27.mai 2021.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Marie Husøy Sæther
Prosjektmedarbeider	Johannes Nestvold
Kvalitetssikrer	Eirik Gran Seim
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	12.12.2023
Prosjektplan til sekretær	10.01.2024
Oppstartsmøte	Februar 2024
Datainnsamling ferdig	Mars 2024
Rapport til uttalelse	Mai 2024
Rapport til sekretær	Juni 2024

Trondheim, 08.01.2024

Marie Husøy Sæther

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

	
Prosjekt nr: FR1277	Kommune: Roros kommune
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Plan og byggesak	

<p>Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8 Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt 3</p>
--

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende Organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet. Undertegnede har nærstående som har hatt byggesak i kommunen i 2021. Revisjonen avgrenses til perioden 2022-2023.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Trondheim 08.01.2024

Marie Husøy Sæther
Oppdragsansvarlig revisor

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering (ROV)

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

02/24

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-217, TI-&30**Arkivsaknr** 24/6 - 1**Forslag til vedtak:**

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon til neste møte den 14.03.24. Dokumentet utarbeides innenfor en ressursramme på 60 timer og oversendes sekretariatet innen 20.02.24.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha forvaltningsrevisjon.

Møte 2

Kontrollutvalget ber om innspill fra sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Hensikten med dette er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon. Aktørene har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet. Etter at kontrollutvalget har fått innspill fra samtlige, kommer utvalget fram til hvor det ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjon i planperioden.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2. og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 50-60 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering:

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjon og sekretariat. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk.

Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon fra Revisjon

Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

03/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/31 - 1

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for eierskapskontroll til andre møte i 2024. Dokumentet utarbeides og ses i sammenheng med ressursbruk til helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon og oversendes sekretariatet innen 29. februar.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i kommunens selskaper.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll eventuelt med forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha eierskapskontroll.

Møte 2

Kontrollutvalget ber om innspill fra sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Hensikten med dette er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon. Aktørene har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet. Hensikten er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for eierskapskontroll.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for eierskapskontroll. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2, og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 20 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering:

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjonen og sekretariatet. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk. Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll fra Revisjon Midt-Norge. Ressursbruken skal ses i sammenheng med ressursbruken til risiko og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

04/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 24/11 - 1

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsrapporten 2023 og legger saken frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2023 til orientering.

Vedlegg:

- Årsrapport 2023

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og skal rapportere om sin virksomhet til kommunestyret. Utvalget står for den løpende kontrollen med kommuneadministrasjonen på vegne av kommunestyret. Utvalget rapporterer til kommunestyret gjennom året. Det vedlagte utkastet til årsrapporten oppsummerer aktiviteten i 2023. Kontrollutvalget vedtar den endelige årsrapporten på bakgrunn av forslaget og eventuelle innspill og korreksjoner i møtet.

Vurdering:

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å oversende årsrapporten til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Kontrollutvalgets
årsrapport 2023**

Røros kommune

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	2
2.1 Kontrollutvalgets sammensetning.....	2
2.2 Reglement for kontrollutvalget.....	3
2.3 Rammer for utvalgets arbeid	3
2.4 Kontrollutvalgets ressurser	4
3. Lovpålagte oppgaver	4
3.1 Regnskapsrevisjon.....	4
3.2 Forvaltningsrevisjon.....	5
3.3 Eierskapskontroll	5
3.4 Påse-ansvar overfor revisor.....	5
4. Annet arbeid i utvalget	6
4.1 Samordning av kontroll.....	6
4.2 Andre saker.....	6
4.3 Opplæring og faglig samarbeid.....	6
5. Avslutning	6
6. Vedlegg; Saksliste 2023.....	8

1. Innledning

Årsmeldingen omfatter tidsrommet 1.1.2023 til 31.12.2023. Meldingen gir oversikt over medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget, møter, opplysning om antall saker, og utvalgets arbeid.

Rammene for kontrollutvalgets arbeid er fastsatt i Kommuneloven, kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

«Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan»

2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret¹. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

«Kontrollutvalget er uavhengig og objektivt»

2.1 Kontrollutvalgets sammensetning

2019-2023

Medlemmer	Verv
Ole Jørgen Kjellmark	Leder
John Helge Andersen	Nestleder
Rut Helen Haugen	Medlem
Elin Tamnes	Medlem
Thorleif Thorsen	Medlem
	Medlem

Ole J. Kjellmark er kommunestyrets representant i kontrollutvalget.

Varamedlemmer:

Mona Waldahl Slettum, Signe Johanne Nordermoen, Åse Juveli Berg, Trond Helge Dalsegg, Einar Aasen, Gunnar Berg, Eva Nordfjell, Rune Mortensen, Aud Saur, Jan Kurås, Signe J. Nordermoen,

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

Medlemmer	Verv
Rob Veldhuis	Leder
John Helge Andersen	Nestleder
Paula Blomli	Medlem
Roy Jevard	Medlem
Signe Johanne Nordermoen	Medlem

Rob Veldhuis og John Helge Andersen er kommunestyrets representanter i kontrollutvalget.

Varamedlemmer

Sophie G. Noach, Kari Reiten, Knut Brathagen, Rune Mortensen, Eva Nordfjell, Berit K. Graftås, Martin Røsand

Kontrollutvalget oppfyller lovkravene til størrelse, representasjon i kommunestyret og kjønnsbalanse.

2.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget ble vedtatt i kommunestyret 27.04.23.

2.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

«Kontrollutvalget opptre samlet som et kollegium»

«Kontrollutvalget bidrar med læring og forbedring til en best mulig kommune som når sine mål, samtidig som regelverket etterleves og etiske hensyn ivaretas.»

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Kommunestyret gjorde ikke dette i løpet av fjoråret.

2.4 Kontrollutvalgets ressurser

2.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS. Selskapet hadde 47 eierkommuner i 2023.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

2.4.2 Revisjon

Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen får levert samtlige revisjonstjenester fra selskapet, som har 53 eierkommuner.

2.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Kontrollutvalgets budsjett for 2023 var på kr 1 205 500, og inkluderer revisjonshonorar, kr 789 000 og honorar til sekretariatet, kr 261 000. Møtegodtgjørelse til kontrollutvalget utgjorde kr 35 000, mens andre driftsutgifter, som utgifter til kompetanseheving, abonnement osv. var på kr 120 500.

3. Lovpålagte oppgaver

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

«Kontrollutvalget støtter seg på sitt sekretariat og kommunens revisjon»

Kontrollutvalget behandlet den 9. mai, sak 16/23, kommunens årsregnskap og årsmelding. Utvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsmeldingen ble oversendt kommunestyret med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalget fikk den 12. desember i sak 34/23 orientering om revisjonsstrategien for 2023 av oppdragsansvarlig revisor.

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor ble behandlet i samme sak.

Det er for regnskapsåret 2023 ikke behandlet nummererte brev eller andre påpekninger i fra revisor.

3.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og kommunens selskaper. Resultatene skal rapporteres til kommunestyret. I 2023 fikk utvalget levert én forvaltningsrevisjon:

- Arbeidsmiljø i kommunen

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret ble enstemmig vedtatt i kommunestyret.

I tillegg behandlet kontrollutvalget:

- Oppfølging av forvaltningsrevisjon fra 2017 - Natur kultur og formidling i kulturarven

3.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god.

Det ble ikke gjennomført eierskapskontroll i 2023.

3.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

«Kontrollutvalget gjennomfører de undersøkelser de selv måtte ønske»

«Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å sørge for den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.»

4. Annet arbeid i utvalget

4.1 Samordning av kontroll

Kommuneloven har gitt fylkesmannen ansvar for å samordne de statlige tilsynsaktører og samordne statlige tilsyn med den kommunale egenkontrollen (forvaltningsrevisjoner). Fra 2020 legger de statlige tilsynsetater ut planlagte og gjennomførte tilsyn i en felles nasjonal tilsynskalender. Kontrollutvalgssekretariatet legger inn bestillinger på forvaltningsrevisjon og gjennomførte rapporter. Kontrollutvalget får fortløpende orienteringer om tilsynsrapporter som gjennomført i kommunen av statlige aktører.

4.2 Andre saker

Kontrollutvalget er ikke forpliktet til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret, eller der det framgår av revisjonsforskriften. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken. Kontrollutvalget kan på eget initiativ be om orienteringer i fra administrasjonen for å ivareta det løpende kontrollansvaret.

Følgende orienteringer i fra administrasjonen:

- Orientering i fra barnevernstjenesten
- Orientering om bransjemøte for aktører i bygge bransjen
- Redegjørelse om innføring av Helseplattformen
- Orientering om kommunens rutiner for journalføring

4.3 Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget har gjennom fjoråret fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid via Konsek Trøndelag, NKRF og Forum for kontroll og tilsyn.

5. Avslutning

Årsrapporten er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, og utvalgets saker ligger åpent på [sekretariatets hjemmesider](#)

Kontrollutvalget hadde 5 møter i løpet av fjoråret, behandlet 40 saker og sendte 6 saker til kommunestyret for endelig behandling. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget følger vedlagt.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter lovpålagte forhold. Hvilket fokus kontrollutvalget velger er det i stor grad opp til utvalget å definere.

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet.

«Offentlighet, innsyn og åpenhet utgjør viktige bærebjelker i et velfungerende demokrati»

«Kontrollutvalget bidrar til økt tillit til kommunen»

Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Røros, 23.01.2024
Kontrollutvalget

6. Vedlegg; Sakliste 2023

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
24.01.2023	Godkjenning av protokoll i fra møte 22. november 2022	01/23
24.01.2023	Orientering i fra barnevernstjenesten for Os, Røros og Holtålen	02/23
24.01.2023	Prosjektplan for forvaltningsrevisjon om arbeidsmiljø og arbeidsgiverpolitikk	03/23
24.01.2023	Kontrollutvalgets årsmelding for 2022	04/23
24.01.2023	Referatsaker	05/23
24.01.2023	Eventuelt	06/23
24.01.2023	Godkjenning av dagens protokoll	07/23
15.03.2023	Bransjemøte for aktører i byggebransjen - redegjørelse i fra kommunen	08/23
15.03.2023	Oppfølging av forvaltningsrevisjon fra 2017 - Natur kultur og formidling i kulturarven	09/23
15.03.2023	Reglement for kontrollutvalget	10/23
15.03.2023	Referatsaker	11/23
15.03.2023	Eventuelt	12/23
15.03.2023	Godkjenning av dagens protokoll	13/23
09.05.2023	Redegjørelse om innføring av Helseplattformen	14/23
09.05.2023	Orientering om kommunens rutiner for journalføring	15/23
09.05.2023	Kommunens årsregnskap og årsberetning 2022 - Kontrollutvalgets uttalelse	16/23
09.05.2023	Referatsaker	17/23
09.05.2023	Eventuelt	18/23
09.05.2023	Godkjenning av dagens protokoll	19/23
05.09.2023	Forenklet etterlevelseskontroll 2022	20/23
05.09.2023	Notat i fra revisjonen etter årsoppgjør 2022	21/23
05.09.2023	Forslag til budsjett 2024 med økonomiplan 2024-2027 for kontrollutvalget	22/23
05.09.2023	Referatsaker	23/23
05.09.2023	Evaluering av kontrollutvalgets arbeid i valgperioden 2019-2023	24/23
05.09.2023	Eventuelt	25/23
05.09.2023	Godkjenning av dagens protokoll – 5. september 2023	26/23
24.10.2023	Forvaltningsrevisjonsrapport; Arbeidsmiljø i kommunen	27/23
24.10.2023	Forenklet etterlevelseskontroll - tilbakemelding i fra kommunedirektøren	28/23
24.10.2023	Referatsaker	29/23
24.10.2023	Evaluering av kontrollutvalgets arbeid i valgperioden 2019-2023 - ny behandling	30/23
24.10.2023	Eventuelt	31/23
24.10.2023	Godkjenning av dagens protokoll - 24. oktober 2023	32/23
12.12.2023	Introduksjon til kontrollutvalget	33/23
12.12.2023	Revisjonsstrategi 2023	34/23
12.12.2023	Engasjementsbrev fra Revisjon Midt-Norge SA	35/23
12.12.2023	Bestilling av forvaltningsrevisjon 2024	36/23
12.12.2023	Årsplan og møteplan 2024	37/23
12.12.2023	Orienteringer til kontrollutvalget	38/23
12.12.2023	Innspill til kontrollarbeidet	39/23
12.12.2023	Godkjenning av dagens protokoll	40/23

Rammebetingelser i grunnskolen - orientering fra administrasjonen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

05/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/595 - 2

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse om rammebetingelser i grunnskolen til orientering.

Vedlegg:

- Svar til Kontrollutvalget - Rammebetingelser i grunnskolen

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. KL § 23.2. Ved behov for ytterligere saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle kommunedirektøren i forbindelse med behandling av saker i møtene. I følge Kontroll- og revisjonsforskriften skal kontrollutvalget føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret.

Orienteringer i fra administrasjonen om spesifikke tema kan sikre en bedre prioritering og planlegging av kontrollutvalgets undersøkelser.

Statlige midler til finansiering av de kommunale velferdstjenestene er basert på rammefinansiering. Dette betyr at prioritering og fordeling av midler til de ulike tjenesteområdene er lagt til kommunene selv. Innenfor systemet med rammefinansiering stilles det ingen krav i lovverket om hvor mye eller hvordan økonomiske midler skal fordeles til grunnopplæringen generelt eller fordelingen mellom skolene i kommunen. Kravet i opplæringsloven er at undervisningen skal være pedagogisk forsvarlig og at skoleeier skal stille til disposisjon nødvendige ressurser for at kravene skal kunne oppfylles.

For å få innsikt i om grunnskoleelevene i Røros kommune gis et undervisningstilbud som er i henhold til opplæringslova og om kommunen tilbyr tilpasset opplæring i tråd med opplæringslovas krav, har kontrollutvalget bedt om en orientering i fra kommunedirektøren.

Kontrollutvalget fattet i møte 12.12.23 følgende:

Utvalget ønsker en orientering i neste møte, 23.01.24 i fra kommunedirektøren angående rammebetingelser i grunnskolen og om rammebetingelsene er i samsvar med opplæringsloven. En skriftlig tilbakemelding sendes sekretariatet innen 10.01.24.

Sekretariatet har mottatt en skriftlig redegjørelse i fra kommunen som er vedlagt saken.

Administrasjonen vil være til stede under behandlingen for å orientere om saken og svare på spørsmål i fra utvalget.

Konklusjon:

Kontrollutvalget kan ta redegjørelsen til orientering, men må på bakgrunn av det som kommer fram under behandlingen vurdere om det er behov for ytterligere informasjon eller oppfølgingen av saken.

Oppdrag fra kontrollutvalget:

Utvalget ønsker en orientering i neste møte, 23.01.24 i fra kommunedirektøren angående rammebetingelser i grunnskolen og om rammebetingelsene er i samsvar med opplæringsloven.

Kommunedirektøren skrev om rammebetingelsene i skolen i HØP som ble vedtatt i kommunestyret i desember 2023. Demografi er en utfordring innenfor oppvekstområdet. Det er nedgang i antall barn og unge. Det betyr at vi egentlig må bruke mindre på oppvekst. Dette er en stor utfordring som det er vanskelig å se en enkel løsning på. Oppvekstområdet er preget av normer både innenfor barnehage og skole. Normene er nedfelt i forskriftene til lovene, og vedtatt av Stortinget:

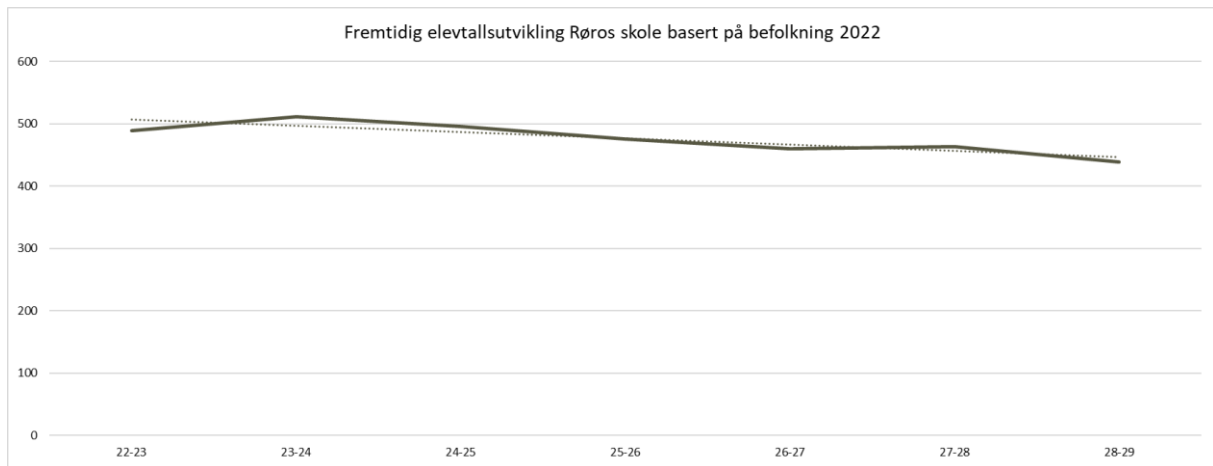
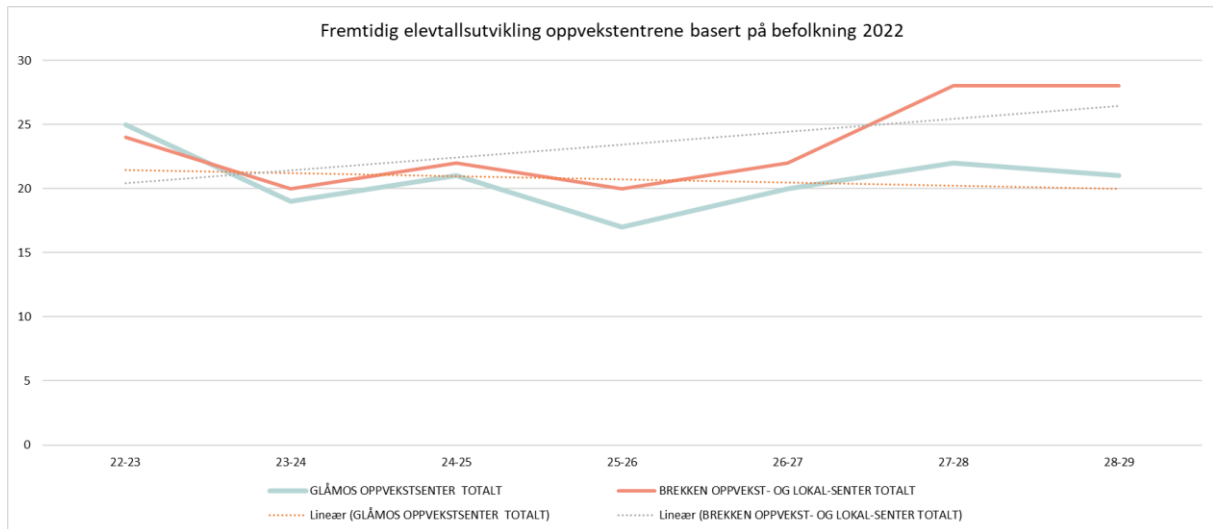
«På ein grunnskole skal forholdet mellom talet på lærarar og elevar i ordinær undervisning frå 1. august 2019 maksimalt vere:

- a) 15 elevar per lærar på 1.–4. årstrinn
- b) 20 elevar per lærar på 5.–7. årstrinn
- c) 20 elevar per lærar på 8.–10. årstrinn.» (§14A-1 i Forskrift til opplæringsloven)

Det er på ingen måte ønskelig at vi skal bryte de lovpålagte normene. Kommunestyret har i flere budsjettvedtak påpekt at skole skal være et satsingsområde. Det hadde på bakgrunn av dette vært ønskelig om vi var godt over lærernormen, og det er vi pr dags dato når vi ser alle skolene under ett, men forskjellen mellom de tre skolene i kommunen er stor. Høsten 2022 var vi ikke innenfor lærernorm på alle skoler, og fikk pålegg fra Statsforvalter våren 2023 om å rette opp i dette. Røros skole ble tilført nok ressurser i revidert budsjett til å rette på avviket fra høsten 2023. Dette vil ha virkning ut skoleåret 2023/2024. Oppvekstsentrene har de senere årene oppfylt lærernormen med god margin.

Vi klarer ikke å tilpasse oss demografiutfordringene vi står overfor med synkende elevtall. Tallene viser at Brekken skole har litt økning av elevtall framover, med en økning på 4-5 elever i årene som kommer. Glåmos vil holde seg rundt det antallet som er nå eller gå litt ned. Å drive skoler med elevtall på rundt 18-20 er utfordrende på mange måter, både når det gjelder rekruttering, kvalitet, miljø og utviklingsarbeid. Når vi samtidig ser at det ved Røros skole er en liten økning i elevtall, og nedgangen i det samlede elevtallet i kommunen i årene framover ikke er så stor som prognosene tidligere har sagt (delvis på grunn av innvandring), blir det en stor skjevhet innen skoletilbudet i kommunen. Slik budsjettet legges fram, vil det Røros skole fra høsten 2024 ikke ha en bemanning som er i tråd med lærernorm, forutsatt samme elevtall som vi har i dag. Alle virksomhetene innenfor oppvekst, inkludert skolene, har kuttet ned på alt som er mulig. Det må endringer til som virkelig monner, og det er det ikke mulig å finne løsninger på ut fra de politiske styringssignaler som er gitt.

Det er ikke fritt skolevalg i Røros kommune. Foreldrene kan likevel på vegne av sine barn søke om at barnet kan få gå på en annen skole enn det som er nærskolen. Dette behandles da etter søknad og besvares som et enkeltvedtak. De fleste som søker brukes barnets psykososiale miljø som begrunnelse. Det kan for eksempel være at barnet har hele sin vennekrets ved en skole, og at barnet føler seg redd og usikker i et nytt miljø. Pr høsten høsten 2023 er det flere elever ved Røros skole som ikke har Røros skole som nærskole. Disse elevene har Glåmos og Brekken som nærskoler, med et overtall fra Glåmos. Glåmos har også elever som egentlig har Brekken som nærskole. Som vi ser her er det Røros skole som har flest av disse elevene, men det er også verdt å merke seg at det er ulik fordeling på de to andre skolene. Brekken har ikke den nedgangen i elevtall som det kunne se ut som på prognosene for bare to -tre år siden, mens Glåmos har en utvikling som er mer i tråd med prognosene. Ved dialogkonferansen på Valdalen høsten 2023 ble det lagt fram elevtallsutvikling for våre tre skoler, og tallene viser at det er ulik utvikling. Dette må tas med inn som et bakteppe i planleggingen i årene som kommer for at vi skal kunne klare å henge med i demografiutviklingen.

Det er stor forskjell på skolene våre. De to små oppvekstsenterne har større lærertetthet enn Røros skole. Det må ha det de har for å kunne fylle fagkravet til undervisning. Det er omtrent like mange årsverk ved et av oppvekstsenterne som på ett trinn på Røros skole, men kun en

fjerdedel så mange elever. Dette viser den store skjevheten som er realiteten i Røros kommune.

Ny opplæringslov som kommer fra august 2024 strammer inn på lovverket. I §17-7 står det at skolene skal ha tilgang på vikarer ved vanlig drift og ved forventet fravær. Det betyr at vi i en ideell situasjon burde ha personell tilgjengelig på skolen som skal brukes som vikarer. Dette har ikke vært mulig å legge til rette for. Det er så få ansatte tilgjengelig ved Røros skole at ved fravær må vikarer hentes inn utenfra, og dette viser seg å være nesten umulig. Det er ingen tilgjengelige vikarer ledig.

Ny opplæringslov utvider også elevs rett til å få «den personlige assistansen dei treng for å kunne delta i opplæringa og få tilfredsstillande utbytte av ho» (§11-4). Det dette betyr er at det ikke nødvendigvis må foreligge en sakkyndig vurdering for at en elev skal få ekstra hjelp, slik som det er pr nå. Dette har vi ikke ressurser til å gjennomføre fra høsten 2024

Kommunedirektøren la fram et budsjett for 2024 som medfører at fra skoleåret 24-25 vil Røros skole bryte lærernormen. Det vil mangle ca 4 årsverk for å komme over lovkravet. Det var ikke mulig å finne ressurser til å drifte lovlig innenfor dagens budsjetttrammer.

Konklusjonen er at vi pr i dag klarer å oppfylle loven, men kun fordi vi fikk tilført midler til Røros skole for skoleåret 23-24. Det er veldig lite som skal til for at dette skal ryke på Røros skole. Er det en liten økning i elevtall, økt antall elever som må ha spesialpedagogisk hjelp eller lignende, vil vi fort ikke være innenfor lærernormen.

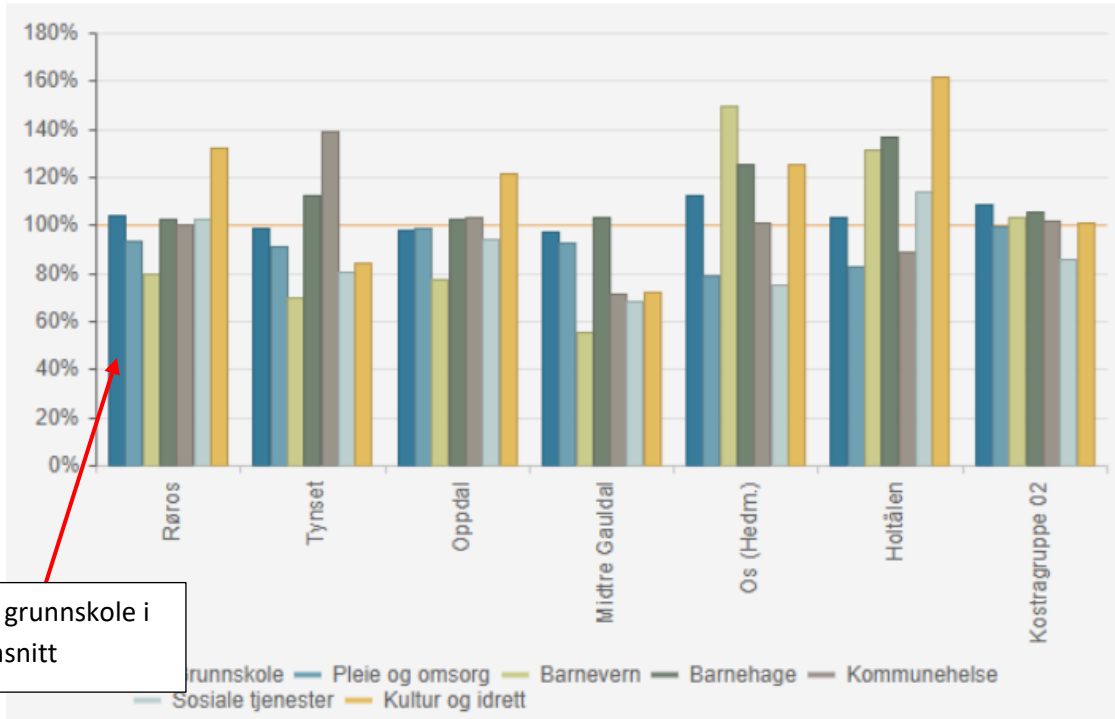
Det er også en realitet at forskjellene mellom Røros skolene og de to oppvekstsentrene er store. I realiteten betyr dette at på grunn av den strukturen vi har, klarer vi ikke å bruke de ressursene vi har på den mest hensiktsmessige måten.

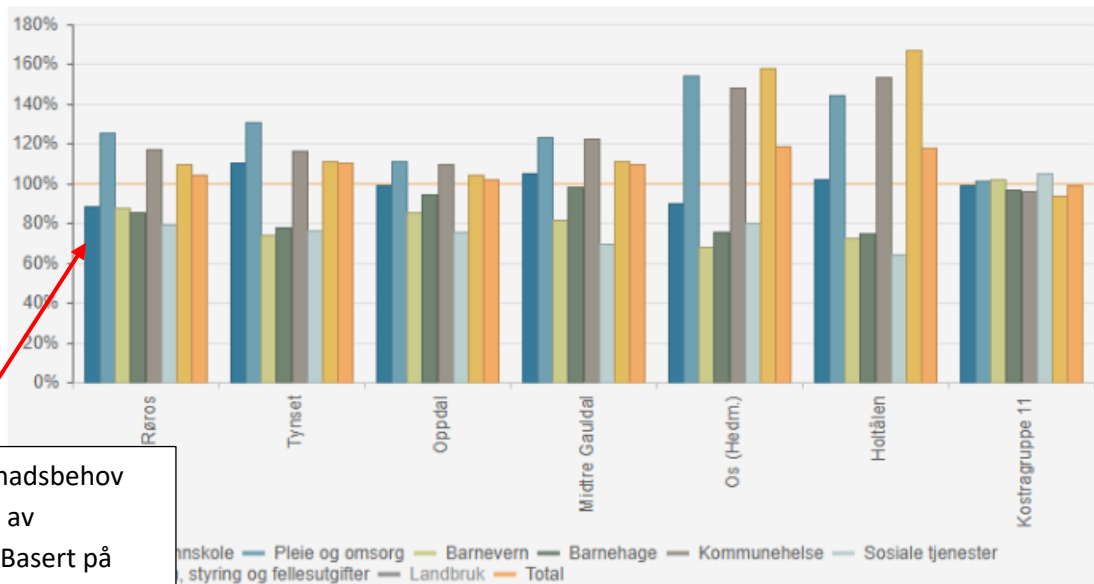
Den samlede økonomiske ressursbruken

Ressursbruk

Reell kostnad grunnskole i % av gjennomsnitt

Beregnet utgiftsbehov

Beregnet kostnadsbehov grunnskole i % av gjennomsnitt. Basert på demografi

Vi bruker litt større ressurser på grunnskole enn gjennomsnittskommunen (liggende, gul strek), selv om vi har betydelig færre barn per 1000 innbyggere. Sammenlignet med det beregnede kostnadsbehovet for kommunen vår, bruker vi derfor langt mer enn hva

befolknings sammensetningen skulle tilsi. Det lave antallet barn gir trekk i reduksjon i det beregnede utgiftsbehovet som brukes til å beregne rammetilskuddet kommunen får. På tross av at kommunen bruker betydelig mer penger enn det beregnede behovet vi har på skolene våre, har fortsatt skolene, og spesielt Røros skole, svært små økonomiske rammer. Dette kommer i hovedsak av at det ikke er mulig å tilpasse kostnadene til reduserte elevtall på grunn av at elevene er spredt ut over tre forskjellige skoler. Kommunens beregnede rammetilskudd påvirkes i hovedsak av antall barn, og i liten tilleggsgrad av antall skoler i kommunen. I tillegg til dette er det stadig flere elever som krever spesiell oppfølging i skolene. Dette gir også økte kostnader for skolene som ikke nødvendigvis henger sammen med det totale antallet barn i skolealder i kommunen. Variasjoner i slike behov dekkes i liten grad inn gjennom inntektssystemet.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

06/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/10 - 3

Forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

- Julelys på Trygstadgården , innkommet innspill

Saksopplysninger:

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta ta i, eller diskutere om å få utredet en sak til fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak. Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato e.l.
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariat i et framtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Ved utsendelse av saken har det kommet innspill i fra ett kontrollutvalgsmedlem. Innspillet som er vedlagt.

Julelys på Trygstadgården.

Kontrollutvalget har lest i pressen om at Trygstad Bakeri og konditori har satt opp belysning for å belyse bygning i Kirkegata i desember. Her kunne man lese om henvendelser som ikke er besvart og et skarpt brev på at tiltaket er ulovlig i henhold til nytt regelverk.

Kontrollutvalget vil ha svar på følgende:

1. Har henvendelsene fra Trygstad blitt registrert og arkivert i henhold til arkivloven.
2. Har saksbehandlingen blitt utført i henhold til Forvaltningsloven og Plan og bygningsloven i forhold til saksbehandlingsreglene i disse loven. God forvaltningsskikk.
3. Da Trygstad henvendte seg til Røros kommune for veiledning og ikke hørte noe, satte de opp lysene i god tro. Ble dette gjort før det nye regelverket ble vedtatt? Hvis ja, har det nye regelverket tilbakevirkende kraft.

Kontrollutvalget ber kommunerevisjonen om bistand til å få belyst saken.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

07/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/10 - 4

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene presentert i møte 23. januar 2024 til orientering

Vedlegg:

- En lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører
- Trenger ikke danne et flertall for å få vedtatt et budsjett
- Fagkonferansen for kontrollutvalg 4. juni 2024 - Forum for kontroll og tilsyn

Saksopplysninger:

Sekretariatet vil presentere følgende dokumenter som referatsaker:

1. Bernt svarer: "Kan noen andre enn ordføreren være kommunens rettslige representant?"
2. Bernt svarer: "Hva gjør man når man ikke klarer å danne et flertall for budsjettforslaget?"
3. FKT har sendt ut invitasjon til årets fagkonferanse 4.-5. juni. Påmeldingsfrist er 29. april.

En lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører

Kommunal Rapport 04.12.2023, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan noen andre enn ordføreren være kommunens rettslige representant?

SPØRSMÅL: Kommunen ble saksøkt og dømt, men kommunen påanket dommen. I den videre behandlingen av saken i kommunestyret mente opposisjonen at ordfører i for stor grad talte saksøkers sak og ikke ivaretok kommunens interesser godt nok. De la derfor fram et forslag i kommunestyret om at tre andre representanter skulle være kommunens rettslige representant i den videre behandlingen av saken. Det var blant annet avtalt en kommende rettsmekling.

Har kommunestyret anledning til å fatte et slikt vedtak, så lenge det alltid er «kommunen ved ordføreren» som blir stevnet?

SVAR: Dette er et komplisert og vanskelig spørsmål med flere lag.

Utgangspunktet er bestemmelsen i [kommuneloven § 6–1](#) andre avsnitt der det fastslås at «Ordføreren er rettslig representant for kommunen eller fylkeskommunen og underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre».

Siste del av det siterte – «underskriver på kommunens [...] vegne» – går på evne til å forplikte kommunen ved avtale eller lignende. Det er en bestemmelse om såkalt «rettslig legitimasjon» – det vil si evne til å binde kommunen også der det ikke foreligger noe gyldig kommunalt vedtak i spørsmålet. Dette er i seg selv et vanskelig og til dels usikkert spørsmål, men er ikke problemstillingen her. Det må avgjøres ut fra den forvaltningsrettslige eller kontraktsrettslige ugyldighetslære, avhengig av disposisjonens karakter. Se nærmere om denne problemstillingen mer generelt ved kompetanseoverskridelser, Markus Hoel Lie, *Kommunalrettslig representasjon*, Oslo 2011, og Oddvar Overå i Overå og Bernt, *Kommuneloven 2018 med kommentarer*, Oslo 2019, s. 107–114 (note 3). Spørsmålet ovenfor går derimot på første del av setningen som er sitert; bestemmelsen om at ordfører er «rettslig representant for kommunen», hva dette innebærer, og om ordfører kan fratas denne oppgaven i den aktuelle ankesaken.

Det er her tale om en lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører. Denne funksjonen som rettslig representant og den som underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne, medfører ikke i seg selv noen kompetanse til å treffe vedtak eller inngå bindende avtale.

Å være «rettslig representant» betyr ganske enkelt å være den «som tar imot forkyndelser og meddelelser» i rettssaker ([domstoloven § 191](#) første avsnitt, jf. [tvisteloven § 2–5](#) første avsnitt).

Tvisteloven § 2–5 er det også en bestemmelse om at den som i denne egenskap er stedfortreder – altså her ordføreren – kan «delegere adgangen til å opptre som stedfortreder til en annen person som er tilsatt i rettssubjektet eller tilknyttet den delen av virksomheten som søksmålet gjelder».

Det betyr at ordfører – men bare ordfører selv – kan utpeke en annen person til å opptre på vegne av kommunen i en rettssak. Men dette er da et delegeringsvedtak – en tildeling av fullmakt til å opptre på *vegne av ordføreren* – noe som forutsetter at den som opptre på vegne av kommunen, kan instrueres av ordfører og skal opptre lojalt overfor de signaler denne gir.

Denne lovbestemte kompetansen til å opptre på vegne av kommunen er altså knyttet til rettssaker. Det som skjer i under rettergangen, bestemmer grunnlaget for og rammene for innholdet av rettens avgjørelser, både når det gjelder gjennomføringen av rettssaken og for rettens dom eller kjennelse.

Ordfører eller annen stedfortreder er bundet av og forventes å opptre lojalt overfor kommunestyrets vedtak og signaler, men det vil ikke være mulig å gjøre innsigelser mot utfallet av en rettssak på det grunnlag at ordfører ikke har opptrådt i ønske med kommunestyrets ønsker.

Dette gjelder også der det blir spørsmål om å avslutte rettssaken med et *rettsforlik*, enten etter reglene om mekling i rettsmøte eller kontakt med partene under sakens gang, etter [tvisteloven § 8-2](#), eller som resultat av rettsmekling etter [tvisteloven §§ 8-3 til 8-6, se § 8-5 nr. 6](#).

Ordfører, eller den som opptrer på vegne av hen, kan inngå et bindende rettsforlik som avslutter saken og får samme virkning som en dom, se [§ 19-12](#). Dette gjelder, sies det i forarbeidene til tvisteloven (Ot.prp. nr. 51, 2004–2005 s. 371), også der det er gitt instruks om ikke å inngå forlik, eller å forelegge forliket for øverste ansvarlige organ: «Blir instruks overtrådt, vil det imidlertid ikke hindre at parten blir bundet av forliket».

Under rettssaken forventes ordfører å opptre lojalt overfor kommunestyrevedtaket som nå overprøves rettslig. Men hen er ikke avskåret fra å gi uttrykk for sitt personlige syn på saken under rettssaken, så lenge hen ikke gir inntrykk av å tale på vegne av kommunestyret. Her vil det da være opp til motparten å innkalle vitner eller på andre måter dokumentere avvikende syn på saken og de faktiske forhold.

Trenger ikke danne et flertall for å få vedtatt et budsjett

Kommunal Rapport 11.12.2023, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva gjør man når man ikke klarer å danne et flertall for budsjettforslaget?

SPØRSMÅL: I disse dager pågår budsjettforhandlinger i landets kommuner, og vi hører om problemer med å samle et flertall for vedtak for 2024. Hva gjør man, og hva kan man gjøre, i en slik situasjon?

SVAR: Årsbudsjettet er grunnmuren og rammen for all virksomhet i kommunen eller fylkeskommunen. Når det er vedtatt, er det, sies det i [kommuneloven § 14-5](#), «bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer». I det ligger at det ikke skal brukes mer penger enn det som er bevilget i budsjettet, og ikke til andre formål enn det som er angitt der. Det eneste unntaket er «utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen har en rettslig plikt til å foreta», med andre ord for å oppfylle lovfestede krav til tjenestene eller rettslig bindende kontraktsforpliktelser.

Ved «den endelige avstemningen» ved behandlingen av forslag til årsbudsjett skal det stemmes over hvert enkelt fremsatt forslag som helhet ([kommuneloven §11-9 siste avsnitt](#)). Det betyr at avstemninger under saksbehandlingen over forslag til enkeltposter bare er «prøvevoteringer» for å kartlegge oppslutningen om disse, uten noen rettslig betydning. Det er bare endelig votering over forslag til årsbudsjettet som helhet som teller.

Som alminnelig regel skal vedtak i kommunale organer treffes «med flertallet av de avgitte stemmene». Det betyr at man må votere over de fremsatte forslagene i en sak hver for seg, og hvis ingen av disse får flertall, har man ikke noe vedtak. ([kommuneloven § 11-9, andre avsnitt](#)). Men kommuner og fylkeskommuner har etter [kommuneloven § 14-3](#) første avsnitt plikt til å treffe vedtak om årsbudsjett før årsskiftet, og det er derfor gitt særlige regler om votering om årsbudsjettet i [kommuneloven § 11-9](#).

I første runde voterer det på vanlig måte over hvert enkelt av de fremsatte forslagene til årsbudsjett i sin helhet. Men hvis ikke noen av disse får flertall, holdes en ny votering hvor de folkevalgte må velge mellom de to forslagene som fikk størst oppslutning i første omgang. Det er da ikke adgang til stemme imot begge, og heller ikke til å stemme blankt, se [kommuneloven § 8-1](#) siste avsnitt.

Det betyr at det kan bli vedtatt et budsjett som ikke har tilslutning fra et flertall i kommunestyret eller fylkestinget, men som likevel vil være en bindende ramme for virksomheten i kommunen eller fylkeskommunen i året som kommer hvis ikke det senere treffes vedtak om endring av budsjettet etter de samme reglene.

Dette vedtatte budsjettet binder da både administrasjon og folkevalgte, også kommuneråd eller fylkesråd under parlamentarisk styringsform i hele det kommende år, hvis ikke man klarer å fremskaffe et flertall for endringer som innarbeides i et revidert budsjett.

Fagkonferansen for kontrollutvalg 4. juni – 5. juni 2024

I 2024 arrangeres fagkonferansen 4. juni – 5. juni på [Quality Airport Hotel, Gardermoen](#)

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontrollarbeid i kommunal sektor.

Programmet

Program (pdf) legges ut senere

Kontrollutvalget – roller og samspill

Mange er ferske i kontrollutvalget og de trenger kunnskap om utvalgets rolle og hvordan utvalget skal opptre i samspill med andre aktører som har ansvar for kontroll i kommunene. Vi inviterer representanter fra både kontrollutvalg og revisjon, ordfører og kommunedirektør til samtale og refleksjon rundt tema «Kontrollutvalget – roller og samspill».

Habilitet og tillit

Høsten 2023 har nyhetsbildet vært preget av ulike habilitetssaker og spørsmål om innsideinformasjon. Hvordan påvirkes tilliten til politikerne av dette? Er det grunn til å se nærmere på tilsvarende problemstillinger i lokalpolitikken?

Henvendelser og varsling

Kontrollutvalget kan erfare å ta imot henvendelser om mer eller mindre konkrete kritikkverdige forhold. Hvordan skal kontrollutvalget håndtere slike henvendelser? Og hva med varsling – har kontrollutvalget noe med det å gjøre?

Økonomisk bærekraft

Har kommunen din en bærekraftig økonomi? Hvordan kan kontrollutvalget finne ut det? Har kontrollutvalget et ansvar her?

Vi vil også vise fram gode eksempler på forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Deltakeravgift: Medlemmer kr. 7 900, andre kr. 8 400

Påmeldingsfrist: 29. april

Påmelding

Er medlem i FKT

Deltaker

Godkjenning av dagens protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Røros kommune

Møtedato

23.01.2024

Saknr

08/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/10 - 2

Forslag til vedtak:

Møteprotokollen i fra dagens møte i kontrollutvalget den 23.01.24, godkjennes.

Saksopplysninger:

Det anbefales at protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet. Protokollen vil bli offentliggjort på våre nettsider umiddelbart etter godkjenning.

Konklusjon:

Protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet.